

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till Mediegrundlagskommittén (Ju 2014:17)

**Dir.
2016:11**

Beslut vid regeringssammanträde den 4 februari 2016

Utvidgning av uppdraget

Regeringen beslutade den 26 juni 2014 kommittédirektiv om vissa frågor på det tryck- och yttrandefrihetsrättsliga området (dir. 2014:97). Kommittén har tagit namnet Mediegrundlagskommittén.

Uppdraget utvidgas så att kommittén även ska analysera hur en reglering om s.k. neutrala tobaksförpackningar förhåller sig till tryckfrihetsförordningen. Om kommittén kommer fram till att en grundlagsändring är nödvändig för att en sådan reglering ska kunna införas, ska kommittén lämna nödvändiga författningsförslag.

Tobaksproduktdirektivet och utredningen om genomförande av detta direktiv

Det s.k. tobaksproduktdirektivet (direktiv 2014/40/EU om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG) fastställer bestämmelser på unionsnivå om tobaksvaror, bl.a. vissa krav på förpackningarnas utformning.

Av direktivet framgår att medlemsstaterna, under vissa angivna förutsättningar, har rätt att behålla eller införa ytterligare krav när det gäller standardiseringen av förpackningen av tobaksvaror om detta är motiverat av folkhälsoskäl (artikel 24.2).

Sådana åtgärder ska anmälas till kommissionen. Flera EU-länder har gjort sådan anmälan i fråga om lagförslag om neutrala tobaksförpackningar.

Neutrala tobaksförpackningar innebär dekorfria paket som alla har samma neutrala färg, oavsett vilket varumärke eller vilken producent det är fråga om. Varumärket skrivs på förpackningen med ett neutralt typsnitt.

Utredningen om genomförande av EU:s tobaksproduktdirektiv har i tilläggsdirektiv beslutade den 19 februari 2015 (dir. 2015:16) bl.a. fått i uppdrag att

- analysera och bedöma om det finns skäl att införa krav på neutrala tobaksförpackningar i Sverige,
- särskilt analysera och bedöma hur ett krav på neutrala tobaksförpackningar för tobaksprodukter förhåller sig till grundlagarna, varumärkesrätten och egendomsskyddet,
- analysera hur krav på neutrala tobaksförpackningar förhåller sig till Sveriges internationella åtaganden, särskilt avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter (Trips-avtalet) och WTO:s avtal om Technical Barriers to Trade (TBT) och
- lämna de författningsförslag som analysen och bedömningen ger anledning till.

Utredningen ska redovisa sitt uppdrag senast den 1 mars 2016.

Enligt direktiven ingår det inte i utredningens uppdrag att lämna förslag till grundlagsändringar. Om utredningen bedömer att det finns skäl att införa neutrala tobaksförpackningar men samtidigt gör bedömningen att ett sådant förslag kommer i konflikt med grundlag, ska detta anmälas till regeringen.

Utredningen har under arbetets gång gjort bedömningen att det finns skäl för att införa krav på neutrala tobaksförpackningar i Sverige men att en sådan reglering skulle komma i konflikt med tryckfrihetsförordningens bestämmelser. Utredningen har därför, i enlighet med sina direktiv, gjort en anmälan om detta till regeringen.

Mediegrundlagskommitténs uppdrag

Enligt sina direktiv har Mediegrundlagskommittén bl.a. i uppdrag att analysera om det finns behov av och är lämpligt att uttryckligen i grundlag ange att bestämmelser om produktinformation, varningstexter och liknande information kan regleras i vanlig lag. Kommittén ska även analysera hur en reglering som innebär att en stor del av en tryckt skrift ska vara täckt med varningstexter, bilder eller annan information förhåller sig till tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen och om en ändring är nödvändig för att en sådan reglering ska vara grundlagsenlig. Om kommittén anser att det behövs förändringar, ska den lämna nödvändiga författningsförslag. Kommittén ska redovisa sitt uppdrag senast den 1 september 2016.

Mediegrundlagskommitténs uppdrag i denna del omfattar bl.a. tryckta förpackningar. Kommittén har dock inte i uppdrag att analysera frågan om neutrala tobaksförpackningar i förhållande till tryckfrihetsförordningen. Mot bakgrund av den anmälan som utredningen om genomförande av EU:s tobaksprodukt-direktiv har gjort till regeringen avseende införande av neutrala tobaksförpackningar bör kommittén få i uppdrag att analysera även denna fråga.

Kommittén ska därför analysera hur en reglering om s.k. neutrala tobaksförpackningar förhåller sig till tryckfrihetsförordningen. Om kommittén kommer fram till att en grundlagsändring är nödvändig för att en sådan reglering ska kunna införas, ska kommittén lämna nödvändiga författningsförslag.

Uppdragets genomförande och redovisning

Det som sägs om uppdragets genomförande och konsekvensbeskrivning i ursprungsdirektiven gäller också det utvidgade uppdraget. Uppdraget ska fortfarande redovisas senast den 1 september 2016.

(Justitiedepartementet)